

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 7

van **KURT VANRYCKEGHEM**

datum: 9 oktober 2019

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Luchtkwaliteit schoolklassen - Aanpak

Ik stelde deze schriftelijke vraag (nr. 21 van 17 september 2019) reeds aan de voorganger van de minister. Aangezien ik geen antwoord heb gekregen, stel ik ze opnieuw.

Op de voorpagina van het Nieuwsblad van 7 september 2019 prijkt de titel "Lucht in klas te ongezond". Het artikel verscheen na het meten van de luchtkwaliteit in een Waregemse school en een school uit De Pinte. Wat blijkt nu uit dit artikel? Een hoog CO₂-gehalte is absoluut nefast in een klas; het heeft namelijk een negatieve impact op de leerlingen: moeheid, sufheid, concentratievermindering, trager reactievermogen.

In het artikel worden echter ook al oplossingen aangereikt, zoals het openzetten van de ramen of het installeren van plantenmuren, waardoor het CO₂-gehalte al drastisch lijkt te dalen en de binnenlucht gezonder wordt. Vaak, zeker in verouderde schoolgebouwen, is dit echter niet voldoende of niet gewenst, omwille van andere ongemakken (geluid, insecten enzovoort) en zijn er bijkomende maatregelen nodig.

1. Welke acties worden ondernomen omtrent de aanpak van slechte luchtkwaliteit a) in het kader van sensibilisering van leerkrachten voor de klas, b) om de directies te informeren over lucht in hun klaslokalen, en het departement Onderwijs over de algemene luchtkwaliteit in hun schoolgebouwen ?
2. Via AGION kunnen scholen subsidies aanvragen voor bijvoorbeeld het vernieuwen van hun ventilatiesysteem.
Zijn er veel scholen die intekenen op subsidies gericht op de verbetering van de binnenlucht (ventilatiesystemen, aanzuigfilters...)? Wat zijn de cijfers?
3. Kan er samengewerkt worden met bedrijven gespecialiseerd in ventilatiesystemen om tegen goedkopere tarieven in schoolventilatiesystemen te voorzien?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 7 van 9 oktober 2019

van **KURT VANRYCKEGHEM**

1. Voor het sensibiliseren van zowel leerlingen, leerkrachten als directies werkt het Vlaams Instituut Gezond Leven aan nieuwe educatieve pakketten die in de plaats komen van Lekker Fris en Air@school. Hierbij wordt er op gelet om de problematiek van binnenmilieu niet alleen in lessen aan bod te laten komen, maar worden er incentives meegegeven om met alle betrokken partijen samen op schoolniveau rond binnenmilieu te werken. Er wordt ook nagegaan om het niet alleen te hebben over CO2 maar ook andere elementen die een invloed kunnen hebben op de concentratie van leerlingen zoals de temperatuur of de relatieve vochtigheid, de aanwezigheid van vluchtige stoffen e.d. Het Vlaams Instituut Gezond Leven werkt tevens aan een tool om scholen te ondersteunen in het werken aan het gezondheidsbeleid. Er komen daar verschillende thema's uit het gezondheidsbeleid in aan bod, waaronder ook binnenmilieu. Aan de hand van de tool kunnen scholen nagaan op welke acties en maatregelen men kan inzetten om het gezondheidsbeleid vorm te geven en te verbeteren. Dat handelt dan zowel om maatregelen in lessen als om maatregelen die ondersteunend en op beleidsniveau kunnen worden genomen, bv. voor de verbetering van het binnenmilieu kan er ook op gelet worden welk meubilair wordt aangekocht of met welke middelen en hoe men de school poetst.

Daarnaast heeft de minister bevoegd voor Leefmilieu een stuurgroep opgericht om samen met het Netwerk Architecten Vlaanderen na te gaan wat er kan gedaan worden om architecten op te leiden en te sensibiliseren om bij nieuwbouw en verbouwingen voldoende aandacht te hebben voor materialen e.d. die een mogelijke invloed kunnen hebben op de kwaliteit van het binnenmilieu. Ook werkt de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek aan de opmaak van een digitale tool gezond binnenmilieu op school en een technische fiche voor scholenbouwers over ventilatiesystemen in scholen.

AGION informeert scholen over het belang van een goede luchtkwaliteit, o.a. via informatie rond een goed binnenmilieu op de website agion.be. Naast informatie over binnenluchtkwaliteit is er ook aandacht voor akoestiek, thermisch comfort en verlichting. Hier vinden scholen o.a. praktische tips voor in de klas.

AGION en het GO! hebben ook voorgesteld om het GRO, de duurzaamheidsmeter ontwikkeld door het Facilitair Bedrijf van de Vlaamse Overheid, te gebruiken voor scholenbouw. Het GRO is een instrument dat als duurzaamheidsmeter gedragen wordt binnen verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid. Het GRO geeft via criterium 'BIN3 Binnenluchtkwaliteit' een beoordelingsmethodiek om een gezonde binnenlucht te garanderen met voldoende luchtverversing die vrij is van verontreiniging van binnen en buiten.

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap meldt mij het volgende:

"Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap is de kwaliteit van de omgeving waar onze leerlingen en cursisten les volgen heel belangrijk. Er werd een kwaliteitshandboek ontwikkeld voor HVAC, sanitair, elektriciteit en speciale technieken en het GO! maakt gebruik van de duurzaamheidsmeter GRO. Het kwaliteitshandboek en de duurzaamheidsmeter dienen als basis bij de opstart van een nieuwbouw of renovatieproject. Er is hierbij een apart luik dat ingaat op ventilatie.

Daarnaast zetelt het GO! in specifieke technische werkgroepen m.b.t. de problematiek."

Begin september 2019 werd een intentieverklaring ondertekend door het GO! zal meewerken aan het Citizen Science project rond luchtkwaliteit in scholen en kinderdagverblijven. De KU Leuven wil hier samen met 6 andere partners een Europees subsidiedossier indienen om een studie uit te voeren over de binnenluchtkwaliteit in Vlaamse en Brusselse kinderdagverblijven en scholen. " Ook AGION tekende een intentieverklaring om dit project te ondersteunen.

2. Voor het vernieuwen van het ventilatiesysteem, kan het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs inderdaad subsidie aanvragen bij AGION en dit binnen de bestaande subsidievoorwaarden en –procedures. Zulke werken worden meestal gekoppeld aan ruimere verbouwingswerken (of nieuwbouw). AGION maakt echter geen onderscheid of de subsidie wordt aangevraagd in functie van specifieke types van werken. In die zin kunnen er dan ook geen cijfergegevens worden verleend die louter betrekking hebben op werken met betrekking tot ventilatie.

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap meldt mij het volgende:

"Voor het GO! moeten deze zaken gefinancierd worden met de middelen voor kleine infrastructuurwerken. De mogelijke toepassing qua middelen van het Klimaatfonds werd recent uitgebreid waardoor ventilatieproblemen hiermee kunnen worden aangepakt.

Het GO! investeert in de verbetering van de basiskwaliteit van onze bestaande schoolgebouwen waarbij ook de ventilatie wordt opgenomen. Dit zorgt voor een extra kost aangezien hiervoor in veel gebouwen het bestaande valse plafond inclusief de verlichting moet worden vervangen. Voor elke euro die we als GO! investeren hebben we eigenlijk 6 euro nodig om de minimale basiskwaliteit te garanderen."

3. Samenwerkingen met bedrijven zijn uiteraard mogelijk. Regelmatig vinden er groeps-aankopen plaats of gezamenlijke aanbestedingen in het kader van bepaalde contracten. Dit kan op niveau van de inrichtende macht, de scholengemeenschap of zelfs ruimer. Concrete bedrijven kunnen echter niet zomaar worden aangeduid, dit alles moet immers binnen het kader van de wetgeving overheidsopdrachten gebeuren. Inrichtende machten zijn onderworpen aan de wetgeving overheidsopdrachten en dienen bij iedere opdracht een marktbevraging conform deze wetgeving uit te voeren.